

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Márie Usačevovej v právnej veci navrhovateľky **K. V.**, bytom G., T., proti odporkyni **Sociálnej poisťovni, ústrediu**, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, **o vdovský dôchodok**, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 29. decembra 2010, č. k. 21Sd/212/2010-26, jednohlasne, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 29. decembra 2010, č. k. 21Sd/212/2010-26, **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd rozsudkom z 29. decembra 2010, č. k. 21Sd/212/2010-26, potvrdil rozhodnutie odporkyne číslo X. zo dňa 25. mája 2010, ktorým odporkyňa podľa § 74 ods. 1 písm. b/ zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) a podľa čl. 39 nariadenia Rady /EHS/ č. 1408/71 o uplatňovaní systémov sociálneho zabezpečenia na zamestnané osoby, samostatne zárobkovo činné osoby a členov ich rodín pohybujúcich sa v rámci spoločenstva, zamietla žiadosť navrhovateľky o vdovský

dôchodok. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že súd mal za preukázané, že navrhovateľke nárok na vdovský dôchodok nevznikol z dôvodu, že jej zomrelý manžel A.. V., zomr. X., nepoberal ku dňu smrti starobný dôchodok, predčasný starobný dôchodok ani invalidný dôchodok, nespĺňal podmienky na starobný dôchodok, nezomrel v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania a nezískal ani potrebný počet rokov dôchodkového poistenia na nárok na invalidný dôchodok. V posledných desiatich rokoch pred dňom smrti zomrelý manžel navrhovateľky získal len 1229 dní, to je 3 roky a 134 dní dôchodkového poistenia. Námietku navrhovateľky, že jej nebohý manžel odpracoval celkom 29 rokov, nepovažoval krajský súd za relevantnú, vzhľadom na právu úpravu platnú v čase smrti manžela navrhovateľky, podľa ktorej nie je možné zohľadniť celkový počet odpracovaných rokov pre vznik nároku na invalidný dôchodok zomrelého manžela. Taktiež nebolo možné vyhovieť žiadosti navrhovateľky o odstránenie tvrdosti zákona, keďže platná právna úprava to neumožňuje.

Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľka. Uviedla, že sa nevie zmieriť s rozhodnutím, že nemôže dostávať vdovský dôchodok po nebohom manželovi a žiadala najvyšší súd o prešetrenie jej odvolania.

Odporkyňa navrhla rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. bez pojednávania a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nie je možné vyhovieť.

Podmienky nároku na vdovský dôchodok upravuje zákon o sociálnom poistení.

Podľa § 74 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov vdova má nárok na vdovský dôchodok po manželovi, ktorý

- a) ku dňu smrti bol poberateľom starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku,
- b) ku dňu smrti splnil podmienky nároku na starobný dôchodok alebo *získal počet rokov dôchodkového poistenia na nárok na invalidný dôchodok*, alebo
- c) zomrel v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania.

Podľa § 72 ods. 1 písm. f/ a ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov počet rokov dôchodkového poistenia na vznik nároku

na invalidný dôchodok poistenca vo veku nad 28 rokov je najmenej päť rokov. Počet rokov dôchodkového poistenia na vznik nároku na invalidný dôchodok sa zisťuje z obdobia pred vznikom invalidity, a ak ide o poistenca vo veku nad 28 rokov, z posledných desiatich rokov pred vznikom invalidity.

Z uvedeného ustanovenia vyplýva, že jednou z podmienok pre vznik nároku na vdovský dôchodok po zomrelom manželovi, ktorý nebol poberateľom starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku, ani nespĺňal podmienky na starobný dôchodok a ani nezomrel v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania, je, aby zomrelý manžel ku dňu smrti získal počet rokov dôchodkového poistenia na nárok na invalidný dôchodok.

Zomrelý manžel navrhovateľky v rozhodnom období získal len 3 roky a 134 dní dôchodkového poistenia, pričom mu podľa čl. 39 nariadenia Rady /EHS/ č. 1408/71 bola zohľadnená aj doba poistenia získaná podľa právnych predpisov Českej republiky. Správnosť zhodnotenia doby dôchodkového poistenia v období posledných desiatich rokov pred dňom smrti manžela potvrdila aj navrhovateľka. Nebolo teda preukázané, že by zomrelý manžel získal potrebných päť rokov dôchodkového poistenia v období posledných desiatich rokov pred dňom smrti. Z toho dôvodu nevznikol navrhovateľke nárok na vdovský dôchodok.

Na vznik nároku na dávky dôchodkového zabezpečenia príslušný zákon stanovuje určité podmienky, bez splnenia ktorých niet právneho nároku na priznanie dávky. Zomrelý manžel navrhovateľky zákonom stanovené podmienky poistenia nespĺnil. Zákon v znení účinnom do 31. decembra 2009 neumožňuje odstránenie tvrdosti zákona a zohľadnenie celkovej doby dôchodkového poistenia, ktorú manžel navrhovateľky získal v rozsahu viac ako 24 rokov, aj na účely nároku na vdovský dôchodok.

Nepochybil teda krajský súd, keď rozhodnutie odporkyne potvrdil ako zákonné a preto odvolací súd rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil podľa § 250ja ods. 3 v spojení s § 219 O.s.p.

Účastníkom konania odvolací súd nepriznal právo na náhradu trov odvolacieho konania, lebo navrhovateľka v odvolacom konaní úspech nemala a odporkyňa nemá nárok na náhradu trov konania.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29. marca 2012

JUDr. Viera Nevedelová, v.r.

predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :

Dagmar Bartalská